

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbata

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 45
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refuză — Articuli nepublicați nu se înapoiază

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr., rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Prenumeratiune nouă

la

„Telegraful român”,

care apare de trei ori pe săptămână, deschidem pe pătariul IV. Octombrie-Novembre-December al anului 1894, cu prețul cel mai moderat, ce se poate vedea în fruntea foiei.

Banii de prenumeratiune se trimit mai cu înlesnire pe lângă asigăniuni postale (Posta utalvány — Post-Anweisung.) Numele prenumeratului, al comunei, unde se află domiciliul, și even-tual al poștei ultime să fie scrise bine, ca să se poată ceti.

Se atrage atențiunea on. domni abonați, al căror abonament s'a sfârșit cu ultima Septembrie 1894, să-și înnoască abonamentul, pentru-că altfel expeditura va fi silită a sista expedarea fôii.

Editura „Telegrafului Român”
în Sibiu.

Pázmándy și preoții Români.

Sunt ômeni în viața publică, cari debutază cestiuni serioase cu o nespusă ușurătate, și totodată în același timp și dau aerul de mari politicieni și profunzi cugetători. — Indată ce astfel de ômeni sunt luați de scurt și aduși la reson, ei devin ridicuși. În categoria acestor ômeni trebuie să creștăm și pe faimosul deputat magiar — Pázmándy, — un nume cu care ne întâlnim adese în diaristica. Acest om, mare politician, după cum vrea să trecă — kossutist după convingeri, wekerlist în realitate, când e vorba de umplerea busunarelor, a debutat multe în timpul din urmă la adresa românilor — pe cari atât de puțin îi cunoșce, pe cât cunoscneau abderiți: relațiunile Greciei — devenind proverbiale de ômeni stupiți. Sunt cunoscute rapôrtele pázmándi-ane făcute diarelor magiare — dela congresul din Haaga — din cari reesă cele mai detestabile mistificări relativ

la succesul obținut de cestiunea română.

Nu i-a fost destul acestui signore blamagiul dela Haaga, a trebuit să mERGă și la Paris în compăgnia signorelui „Ováry” ca ambii împreună să lumineze Apusul și să-l convingă, că deu: românii sunt lupii, ér sermanii magiari sunt meii inocenți. Din două, una! Sau s'a creșut, că francezii sunt cu totul tot necunoscători ai stărilor noastre politice din Ungaria, și în acest cas era ușor a-i seduce prin informațiuni false că: românii se bucură în totă plenitudinea de libertățile publice; sau s'a creșut, că va fi ușor a corupe câteva diare spre a lua în apărare cauza magiară față de adevăratele informațiuni, ce erau destul de bine acreditate în ericul frances.

S'a înșelat însă guvernul magiar și mai mult au trebuit să se vadă dați de gol Pázmándy — Ováry, când încercările lor nu numai că au rămas fără nici un succes — dar au mai fost și arătați cu degetul.

Francezii și cu ei tot apusul cunoscneau cestiunea română cu mult mai bine, decât se pôtă fi seduși, ér încercările de a se viri și cestiunea magiară în diare, nu au aflat pământul roditor — pre cum bună oră îl află la noi în redacțiunile perciunate. Re-întors acasă fără ispravă Pázmándy încercă a-și agonisi lauri pe altă cale. Dar de unde să încerpă și unde să finescă? Dă o tură la Seghedin la cei trei întemnițați și aici făcând cuasi pe omul guvernului, anunța prsionerilor că, pe venitoriu agitatorii vor fi închiși în temnițe ordi nare, „unde vor fi maltratați până ce se vor supune sau vor perî” apoi punând și pupăza pe colac a mai afirmat că: „gimnasiile române se vor închide, diaristica națională se va su-prima” Cu un cuvânt Pázmándy a adus un ultimatum, carele sună la adresa vieții românilor. Să-i credem lui Pázmándy? Faptele celor ce l'au trimes la Haaga și Paris ne vorbesc destul de lămurit, că era iacobinilor prinde a se încuibă. Alta e întrebarea însă dacă gelotinarea va succede? Vieța

noastră de două secole pe aceste deluri și văi ce le-am îngrășat cu sângele nostru ne șoptesce mereu că: „Nu vom perî”. Trecut'au alte furtune preste noi. Enunciările signorelui Pázmándy către întemnițații români s'au repetit și cu ocaziunea pertractării budgetului ministrului de culte — în comisiunea financiară. Pázmándy se aruncă cu furie asupra gimnasiilor române și cere ca: „educațiunea să se facă în spirit patriotic, ér propunerea în limba magiară”. Atăta de o cam dată, până când gimnasiile valache vor fi transformate în gimnasii de stat. Nu-i vorba! nu are gust rêu dl Pázmándy et tutti cuanti — dar mai suntem aici și noi cele trei milioane de români, cari ne susținem cu crunte jertfe gimnasiile, pe cari nu le vom da din mâni numai forței majore. — Atăta nu era destul! Pázmándy s'a completat el pe densus, atrăgând atențiunea ministrului de culte asupra clerului român din sinul căruia es agitatorii naționalisti. Cere dela ministru a se folosi de mijlocele disponibile, pentru ca și autoritățile superioare bisericesci să i pedepsescă. Sunt tot lucrări vechi și acum tocite, cele ce pretinde Pázmándy — și pe cum se vede nu cunoșce situațiunea clerului nostru, sau dacă o cunoșce nu vrea să-o cunoșce, și cu atât mai puțin nu cunoșce pe autoritățile noastre bisericesci.

Preotul român a trăit și trăiesce dela poporul său. Cu el a fost și la bine și la rêu. Și a fost timpuri, când unic conducător al poporului român remăsese numai preotul. Cu cât preotul român s'a știut identifica mai mult cu sôrtea poporului, cu atât el s'a bucurat de o mai mare încredere. Urmarea a fost că în eluptarea drepturilor noastre politice, preoțimea a jucat un rol însemnat. Cu venite mulate preotul român în trecut și astăzi dă un contingent fôrte însemnat de fii bravi — inteligența laică și cler — în șirul luptătorilor.

Nici când preotul român nu a rămas mut la vaietele de durere ale

poporului său. Și se rămână el astăzi când o grea situațiune i s'a creat. Nu! Preotul român va fi și trebuie să fie în fruntea poporului. Și dacă pentru acesta e numit agitator, el nu are să se geneze de acesta numire devenită generală pentru toți românii, cari știu ceti și scrie. Nu putem a nu întreba: ce mijloce mai rămân autorităților noastre bisericesci a pedepsi pe preoți, când statul nu numai că dă ceva pentru susținerea preoțimei, dar i-a răpit și mijlocele de subsistință. Se va lua cășetoria din mâinile preoților, se vor lua matriculele și se va degrada taina cășetoriei la o simplă formalitate et.

Și tot mai îndrăsnesce a cere pedepsirea preoțimei, carea mai bine doresce a se muri trădătoare cu poporul decât a se face trădătoare? În deșert se mai bat câmpii. Clerul român e destul de deștept și-și cunoșce datoria-i ér idei utopice de ale lui Pázmándy nu ne mai altereză, din contră, ne îndemnă a fi fiecare la locul său.

Un memento. După-cum anunță diarele unguresci, ministrul de culte Eötvös ar fi dat ordin inspectorului de școle din Treiscaune Dáncs Bertalan, ca să prefacă școlele confesionale românesce din Breșcu, Oituz, Poiana sărată, Doboli-inferiori și Chezdi-Mărtănuș în școle de stat.

Nu ne-a venit încă raport în această privință dela forurile noastre bisericesci din acele părți într'adevăr espuse ale arhidiecesei noastre și deci nu șcim în cât va fi adevărată acesta scire publicată cu atăta bucurie din partea foilor unguresci. Procedura ministrului în această direcțiune fiind însă lipsită de ori-ce basă legală va afla resensul cuvenit în sinul bisericeii noastre și va fi împedecată în ajungerea scopului final din partea forurilor competente. Statul pôte înființa școle de stat unde-i place, dacă îi dă mâna, dar școlele esistente confesionale nu le pôte preface în școle de stat, indată-ce acelea corăspund legii, și noi știm, că tocmai în Treiscaune harnicul protopop de acolo, se îngrijesce ca școlele să corăspundă legii, și acelea și corăspund în tôte privințele.

FOIȚA.

Prin fumul țigării.

Prin fumul ei, ce se ridică
În chip de nor prelung
Mă vED, dintr'o făptură mică
Ajuns cum mulți ajung...

Ain case mari, moșie mare,
Venituri mari... trășuri...
Ministru sunt, și 'n țERă tare,
Fac legi și iau măsuri...

O lume 'ntrégă mi se 'nchină,
ÉR eu trufaș privesc
Pe tonții fără de lumină
Ce-alérgă și-mi slujesc...

La porți, de ninge, plouă, tună,
AștÉptă bunu-mi plac
Să-i chem să vie... Ciasul sună
Hatrul se le fac...

Indată toți mi se prostérnă
Par' c'aș fi Vodă eu...
Intins și c'o ureche 'n pernă
Ascult al lor păs greu;

Doi, trei, îmi cer o funcțiune
Trei, patru, pensiuni;
Cinci șase-a mea protecțiune...
Sêrmarii! ce nebuni!

Ce-mi pasă! Am de tôte 'n casă,
ÉR cum le-am câștigat
Mă 'ntrébă cineva? — Ia lasă!
Nici nu-i de cugetat!

Pe degete 'nvîrtesc o țERă...
Politic sunt profund...
Ađi plec și mâne mă 'ntorc éră...
Budgetu-i fără fund.

De mersul țEREi ér, ce-mi pasă!
Politica e tot!
Poporul... dôrme. Tot l'apasă,
Dă tot... și dă în bot...

Ajuns cu milioane 'n acții
Eu, țERA... 's fericit...
Sunt patriot cu... decorații,
Și încă și... cinstit.

Țigara însă își redigé
Articolul: sfêrșit...
Și dând de degete mă frige:
O șvêrl... Ce vis pocit!...

(„Familia”) Radulescu-Niger.

Scrisori de amor.

(După Carmen Sylva.)

Peste văi câmpii și ape,
Florile trimit pe-ascuns,
Dulci bilete de iubire
Și cer grabnic un răspuns.

Ele stau în așteptare; —
Curierii au sosit,
Veselia este mare,
Căci răspunsu-i lămurit.

Iar pe câmpul plin de rouă.
Veđi scrisorile cum sbor,
Căci albina, fluturașul,
Sunt curierii de amor.

Carol Scrob.

Frunde și frunđuțe.

— Poesii populare —

Bădișore din departe
Mută-ți casa mai aprôpe.

Peste drum de casa noastră,
Să ne vedem pe feréstră.

Mută-te în sat cu mine,
Ca să ne vedem mai bine.

Și-ți fă calea la fântână
Să ne mai dăm ăia bună.

Vióra Magdu.

E semnificativă însă încercarea ministrului, că tocmai în acele părți își îndreptă mai întâi privirile; se fim însă treji cu toții și prevădând pericolul din capul locului se ne opunem cu bărbăție contra acestei încercări a călcării de lege.

Revista politică.

Evenimentele mai însemnate din politica esternă sunt ați la ordinea zilei: dimisiunea cancelariului imperiului german a contelui Caprivi și a ministrului president conte Eulenburg și denumirea în ambele aceste două posturi a principelui Hohelohe; ér aci la noi evenimentul zilei e sosirea în capitala țării a lui Francisc Kossuth, fiul fostului guvernor de odinioară Kossuth Lajos.

* * *

Tóte diarele europene se ocupă ați cu demisiunea cancelariului german Caprivi și a premierului prusian Eulenburg. Acești doi bărbați din fruntea afacerilor marelui imperiu german și-au dat dimisiile din postul lor și împăratul le-a primit.

Nu cunoscem încă pe deplin cauza adevărată a crizei din Germania, și de aceea nici nu putem s'o analizăm ați mai de aproape. Tot ce șcim e, că marele consiliu de stat german se ocupă de câteva zile cu acele proiecte de legi, cari ar fi menite să înfrâneze activitatea distructivă a acelor elemente, care tind la răsturnarea ordinii publice în stat.

Dela asasinarea criminală a fostului președinte al republicii franceze, Carnot, guvernul prusian a recurs la legi excepționale nouă, pentru cari stăruia mai ales contele Eulenburg, care a lucrat și câteva proiecte draconice. Contele Caprivi s'a declarat contra lor, stăruind pe lângă împăratul, ca se-și dea învoirea de a nu se recurge la măsuri extreme, cari numai la părere ar fi folositoare, de fapt însă ele ar provoca o furtună cu atât mai mare între partide. Din potrivă, ministrul președinte prusian, contele Eulenburg sta morțis pe lângă punctul său de vedere, cerând introducerea de măsuri violente contra anarhiștilor și socialistilor.

Astfel între Caprivi și Eulenburg se ivi o controversă mare, cel dintâiu fiind mai liberal, mai moderat și mai îngăduitoriu, ér cel de al doilea voind introducerea unui regim de spionaj și de teroare în Prusia.

Se asigură, că însuși împăratul Wilhelm ar fi consimțit pe deplin cu vederile lui Caprivi, așa încât opinia publică din Germania credea, că cancelarul va culege lauri învingerii, și din contră, că prim-ministrul Eulenburg va fi demisionat.

Nu e deci mirare, că scirea despre demisia lui Caprivi a provocat o mare surprindere atât în Germania, cât și afară de granițele imperiului german. Scirea acesta este cu atât mai sensibilă, cu cât cu 48 ore mai înainte, în cercurile curții din Berlin se vorbea foarte hotărât, că poziția cancelariului Caprivi s'a consolidat și că împăratul se alătură întru toate la vederile lui.

„Kölnische Zeitung“ dice, că nu pôte se și esplice altfel acesta crisa, decât că în Germania s'au ivit deja mari complicațiuni politice.

„Voissische Zeitung“ dice, că este vorba acum, ca în Germania să se ia măsuri nu numai față cu social-democrații, ci și față de alte curente, cari nu convin regimului.

Foile franceze sunt de părere, că crisa din Germania nu însemnă o schimbare în politica esternă, cu toate, că ea coincide cu bola țării. Politica Germaniei, dic foile franceze, sufer o schimbare în politica imperiului. Tot acesta părere o au și foile engleze.

Scirile mai prospete din Berlin anunță, că crisa din Germania s'a sfârșit prin numirea prințului Hohelohe de cancelar și de ministru-președinte al Pru-

siei; astfel postul de cancelar și cel de ministru president al Prusiei este érași împreunat într'o singură persoană, așa cum era pe timpul lui Bismark. Experimentul împăratului de a desface aceste oficii în posturi de sine stătătoare, deci nu a succés.

Prințul Hohelohe este considerat ca bărbatul acomodat pentru a mulțami pe particulariștii germani din sud.

Noul cancelar al Germaniei a fost locuitor în Elsația-Lotaringia, cu reședința în Strassburg. El trece de conservativ moderat. Se crede, că noul cancelar al imperiului va avé pe partea sa deplină încredere a statelor din tripla alianță. Numirea lui va destepa încredere și la Paris, unde în calitate sa de mare ambasador, intrunia, pe acel timp, simpatia franceșilor.

* * *

Venirea lui Kossuth Ferencz în Ungaria e considerată de tote foile ungurești de un eveniment politic și ele légă mari speranțe de activitatea publică a acestui „bărbat providențial“ după-cum au și început a-l numi. Duminecă la sosirea lui în Pesta i-s'a făcut o primire grandioasă, l'au așteptat la gară o mulțime imensă de ómeni. Cuvântarea de bineventare a ținut-o deputatul kossuthist Helfy Ignác căruia Kossuth i-a răspuns următoarele:

Rađa de lumină, care din momentul tatălui meu imi atinge capul nevrednic nu mă îmbată, ci face ca să simt mai înadins responsabilitatea de a folosi cu precauțiune puterea, pe care e reprezentă numele congrescut cu inima națiunii magiare.

Am dreptul și datorința să-mi servesc patria și am venit ca să mă folosesc de acest drept, dreptul fiului celui mai mare magiar, pe care al tagădui dela fiul lui Kossuth Lajos n'ar fi o încercare nici potrivită nici corectă.

Tatăl meu dicea, că credința principiilor sale este simburul roditor semănat în pământul viitorului și din cadavrul său va cresce ceea-ce din viața lui n'a putut să crească.

Acest simbur roditor dimpreună cu cadavrul său s'a săpat în pământul patriei și eu am venit să îngrijesc de acest simbur, ca din acela să încolțescă și să înflorască independența țării.

Venind acasă a trebuit ca să mă plec dinaintea voinței națiunii, care s'a împăcat și a aruncat vél pe cele trecute. Am hesitat mult, când m'am decis la acest pas, căci m'a durut să fac după mórtea tatălui meu aceea ce în viața lui n'aș fi putut și nici n'aș fi făcut vre-odată.

Și cu toate că principiile tatălui meu nu le voiu părăsi nici odată, pentru intruparea acestor principii trebuie să aleg altă cale, care se unesce și în mod practic cu prezenta situație a națiunii.

Și în acest țel al activității mele nu este nimic nealeal; nu diferă întru nimic dela declarațiunea dietei foarte leale din 1790 că; Ungaria nu dorește nimic mai mult Austriei decât o vecinătate bună.

Voiu fi mulțămit, când voiu ajunge ca declarația din 1790 să devină fapt.

N'am venit cu nici un scop nealeal, căci dacă chiar ar puté se esiste pe terenul practic atari scopuri, ele nu ar fi atunci recomandabile față cu un domnitor, care în istoria noastră de 350 de ani face excepțiune în credința sa față cu constituția bună sau rea.

Declar pe față, că din faptul acela, că domnitoriul a recunoscut spiritul timpului și a putut să rupă cu tradițiile trecutului, trag nădejde, că va recunoște odată și aceea, că spiritul timpului pretinde independența Ungariei.

Eu nu nutresc în sufletul meu nici cea mai mică ură față cu drepturile seculare sacționate de națiunea magiară, ba îl stimez pe regele și ca domnitor și ca om. Inimiciția ce a fost între tatăl meu și între domnitor

s'a sfârșit prin mórte; și cum simția tatăl meu despre amiciție după mórte a arătat atunci, când pe momentul lui Deák Ferencz a trimis un ram de cypru, și știu că ram de cypru ar fi trimis și pe un alt mormânt dacă alfel ar fi dispussórtea șirul mortalității.

Timpul și locul nu sunt potrivite ca să vă spun ce voiu să lucrez. E destul să vă spun, că cinstind legea voiu merge pe calea care a fost și calea tatălui meu și care mai târziu sau mai curând va conduce la independența Ungariei. Voiu purta pe acest drum sus și tare stégul sfânt și nepătat al tatălui meu mort, până când într'o zi voiu putea să-l înfig pe altarul patriei magiare, libere și independente Trăescă patria!

La auđul acestor cuvântări „constituționale“ mulțimea entusiasmă a dat năvală ca să-i mulțămescă strângându-i mâna, imbulzala a fost așa de mare încât mulți au leșinat, lui Kossuth însuși i-s'a făcut rău și mai mulți deputați au trebuit să-l transporte în hotelul din nemijlocita apropiere dela gară, ce poartă din întâmplare numele de „Hotelul Predél“, de aci l'au dus cu mare alaiu în „Hotelul Hungaria“.

* * *

Ministrul de interne rusesc Du-rovo a dat îndrumări stricate tuturor șefilor din guvername, ca în vederea stării critice a țării să se îngrijească de susținerea ordinii și să suprimé în germine ori ce mișcare politică.

Se susține, că acest ucaz al ministrului rus s'a dat din motiv, că în mai multe orașe ale Rusiei s'au simțit tendințe constituționale, ér în Petersburg, Odessa și Chiew s'au confiscat mai multe imprimări, cari cuprind idei de a se face o revoluția generală și de a-se înlocui absolutismul autocratic cu constituționalismul monarhic. Partida poporală social-revoluționară a dat un manifest, în care se dice, că vrea să rupă cu sistemul de guvernare actual, și pretinde: sufragiu universal, libertatea religioasă, independența jurisdicțiunilor, libertatea presei, libertatea întrunirii și de reuniuni, și inviolabilitatea dreptului individual.

Mirésa țareviciului.

Mirésa, în vîrstă de 22 ani, a moștenitoriului de tron rusesc Nicolae este cea din urmă fiică a principelui Ludovic de Hessa. Mamă-sa, principesa Alice, a fost fiica reginei Angliei și a murit înainte de asta cu 16 ani.

Principesa Alice, mirésa Țareviciului, este o damă de statură înaltă și svêltă, care cu mișcările ei gingașe și neforțate e un farmec întreg. Fața ei de o frumseță rară, este dominată de doi ochi albaștri, la cari se potrivesc de minune bine părul bogat și blond.

Mirésa este copilul cel mai dismerdat al familiei domnitoare de Hessa, și mai ales fratele ei, principele moștenitoriu, care e numai cu patru ani mai în vîrstă decât ea, o are foarte dragă și o încunjură cu toate bucuriile. Principesa Alice a avut de crescătoare pe-o damă englesă cu numele Jackson, care cu cultura ei înaltă europenă și cu ajutorinl profesorilor dela universitatea din Darmstadt, a făcut progrese admirabile cu ténăra principesă.

Viitorea moștenitoare a tronului rusesc e o pictoră escelentă, cântă la pian ca cea mai bună artistă și farmecă sêmțământul prin vocea ei minunată. Afără de limba germană, ea cunósce perfect limba franceză, englesă și rusescă.

După mórtea tatălui ei, ea a rămas sub îngrijirea fratelui său Ernest Ludovic, locuind în acel palat pompos din Darmstadt, pe care l'au edificat tatăl său și regina Angliei.

Vięta familiară veselă, ce domnesce în palatul din Darmstadt, a corespuns foarte bine înclinărilor principesei, din care cauză ea a și șovăit mult de a primi ofertul țării rusesce, ca să fie soția fiului său, a marelui duce Nicolae.

Principesa șovăia mai ales din două motive: întâiu pentru-că trebuie să-și schimbe religia, și a doua din cauză, că prevedea marea greutate a datorințelor sale viitoare.

Principesa Alice e de natură foarte fricosă, dar în sfârșit a învins amorul pasionat, ce-l are față de țareviciu.

O mătușă a ei, mama împăratului Alesandru al treilea, încă s'a măritat după un țareviciu și așa se vede, că și Alice va fi tot atât de iubită la curtea rusescă, ca și mătușă-sa.

Principesa Alice are trei surori. Una e principesa Victoria, măritată după principele Ludovic de Battenberg; a doua principesa Elisabeta, soția marelui duce Sergie, și a treia principesa Irina, soția principelui prusian Henric, fratele împăratului german. Ea n'are decât un singur frate, principele moștenitor de Hessa, care a luat în căsătorie pe fiica a treia a principelui de Edinburg.

Noutăți.

Avis. Afăm cu o deosebită plăcere, că d-nul Traian Murășianu aprețiatul baritonist dela Brașov, în tourneul cel face prin centrele romănesce din Ardel, s'a oprit și în orașul nostru și că în una din zilele procsime va concerta și aci. Abundantul și variatul program al acestei concert, la care suntem siguri, că vor participa toți amatorii de musică din Sibiu și jur, l'vom publica în numărul procsim.

Di Murășianu va merge de aci și va concerta la Făgăraș, Reghin, Bistrița etc.

* * *

Intâmplat nefericită. Comandantul de corp din Sibiu, Escelența Sa FML-ul de Galgoczy a scăpat de o mare primeșdie.

Dumineca trecută călărind către Norich și trecând pe sub podul Cibilului, ce tocmai se renovéază, s'a lovit cu capul de o grindă a podului atât de vehement, încât a cădut la pământ.

Unul dintre servitorii, care l'însoțiau a alergat îndată după medici în oraș, cari l'au transportat apoi cu trăsura la locuință, unde au constatat, că rana primită nu e în grad mare periculósă. — Afăm cu bucurie, că Escelența Sa se află mai bine, și că și-a început deja ocupațiunea sa de birou.

* * *

Catastrofa dela Bistra. Ni se scrie din Abrud, că în fabrica de praf de pușcă dela Bistra ce forméază proprietatea familiei Ebergényi, s'a întâmplat Sâmbătă în 27 l. c. a. m. o mare nenorocire. Se dice, că din ușurința conducătorului fabricei s'au aprins cam la 100 măși metrice de érbă de pușcă și au explodat cu o vehementă atât de puternică, încât detunătura s'a auđit în întreg ținutul Munților Apusei. Au fost aruncați în aer și sdrobiți 3 ómeni, ér 14 sunt mutilați de mórte. Nu se șcie însă întreg numărul victimelor, deore-ce au fost în acea zi foarte mulți ocupați în fabrică, de urma cărora încă nu s'a dat până acum. Intre cei morți e și fata conducătorului fabricei, ér între cei mutilați și arși de foc e și soția lui. Celelalte victime din nefericire sunt tot români. Și foile unguresce în șovinismul lor condamabil și acesta regretabilă întâmplare și mare nenorocire o adseriu bieților lucrători români, cari au voit să-și răsbune în contra ungurilor!!?

S'a și pornit cercetare în direcțiunea acesta, al cărei rezultat cu mare scârbă îl așteptăm.

* * *

Calendarul pe anul 1895. Atragem atențiunea on. nostri cetitori, că a eșit de sub tipar, cu un cuprins bogat „Calendarul pe anul 1895 și se află de vëndare în librăria archidieceșană cu prețurile indicate în anunțul de pe pagina ultimă.

* * *

Încă vre o câteva broșuri și diare oprite. Ministrul de interne a mai oprit de pe teritoriul Ungariei câteva diare și broșuri. Diarele, cărora li s'a detras debitul postal și li s'au oprit întrarea sunt: „Le Danube“ (București), „Lumina Ilustrată“ (București), „Alegătorul Român“ (Botoșani), „Luceaferul“ (Focșani), „Odjek“ (Belgrad), „La Sera“ (Milano). Er broșurile: „Le Procès d'une Nation“ (Paris), „Zur Siebenbürgisch-Rumänischen Frage“, „Das Kaiserememorandum der Siebenbürger Rumänen“ și „Apelul Academiei Române“.

Dr. Pulszky Gustav despre introducerea instrucțiunii de stat. La Neșider (Nezsider) și-a rostit noul secretar de stat discursul program înaintea alegătorilor săi. Vorbind despre introducerea instrucțiunii de stat a spus, că introducerea generală e imposibilă, fiindcă statul, care astăzi suportă numai jumătate din spesele instrucțiunii, nu poate să primescă asupra sa întreaga sarcină, dar acolo unde împregiurările pretind instrucțiunea de stat, fie din considerațiuni generale, fie din considerațiuni naționaliste, acolo se va introduce. — Va se dăcă ne putem aștepta la noua volnicie contra școlilor confesionale.

Stindarde nouă pentru armată germană. Dilele trecute s'a făcut în Berlin sfințirea a 139 stindarde nouă pentru armată. Stindardele au fost duse până la altariu sub conducerea împăratului însoțit de comandantul de corp contele Blumenthal. Ajunși la altariu, împăratul a salutat pe principii germani și pe priinții regali, apoi între salve de tunuri s'a sâvârșit sfințirea prin preotul militar Grömmel. După sfințire împăratul a ținut o vorbire, în care amintind de ziua natală a împăratului Frideric, de ultima sfințire de stindarde în 1861 și de faptele eroice din 1870—71 ale armatei, reedcă pe comandanți să cultive și sub nouăle stindarde tradițiunea glorioasă a armatei cu alipire credincioasă înă la mörte și să aibă necondiționată supunere față de supremul beliduce contra tuturor inamicilor esteri și interni, terminând cu cuvintele: „Binecuvântarea lui Dumnezeu, care a planat până acum asupra armatei, să însoțescă în toate timpurile tronul și nouăle stindarde, Dumnezeu pentru rege și pentru patrie“.

Statistica operelor. Dint'o statistică, publicată de către biroul uniunii internaționale pentru protecțiunea operelor literare și artistice, rezultă că, numai în Germania, Anglia, Franca, Statele-Unite și Italia, se publică, pe fie-care an, peste 60,000 de opere, afară de publicațiunile musicale, al căror număr se urcă la 15,000 numai în Franca și Germania.

În Germania iată mijlocia publicațiunilor:

Teologie: 1588 în anii 1886—1890; 2181 în anii 1891—1893.

Jurisprudență și politică: 1482 în anii 1886—1890; 2122 în anii 1891—1893.

Medicină: 1161 în anii 1886—1890; 1653 în anii 1891—1893

Filosofie: 152 în anii 1886—1890; 223 în anii 1891—1893.

Numărul total al publicațiunilor a fost de 18.875 în 1890, și de 21.279 în 1891. S'a calculat, că cel ce ar fi cumpărat câte un exemplar din toate cărțile oferite de comerțul librăriei dela 1869 până la 1871 ar fi cheltuit 36.652 mărci; pentru anul 1880, suma de 65.185 mărci și pentru anul 1890 suma de 80.797 mărci. Numărul revistelor merge crescând din an în an: 3204 în 1890; 3443 în 1891; 3530 în 1892. Afară de aceste publicațiuni se mai tipăresc, în Germania tесе și disertațiuni academice, al căror număr, după o statistică a librăriei Fock din Leipzig, este următorul: 3345 în 1890; 3629 în 1891; 3630 în 1892; 3688 în 1893. Statistica operelor musicale este: 8609 în 1891; 9753 în 1892; 10.372 în 1893. Comercial librăriei germane care, în 1881 număra 1375 orașe cu 5750 case, în Germania și în străinătate număre acum, în 1894, 1890 orașe, cu 8017 case.

Adunarea generală

a „Reuniunii învățătorilor gr. or. din districtul Sibiiului“.

(Înceiere.)

Un product al acestui entusiasm a fost și espedarea telegramei celui mai zelos român al timpului nostru, care în o vîrstă, atât de înaintată luptă cu atîta ardore și cu așa foc pentru cauza poporului român, telegramă, ce s'a făcut din inițiativa privată și în momente de inspirațiune, drept semn de recunoștință ce o datorește fie care inimă românească acestui ager luptător pentru emanciparea culturală națională a poporului român.

Atât deveniseră bunii indiviți de sentimentali, de s'au plecat și și-au luat pânea prin busunare, drept clemnodiu sfînt al amintirilor acestei excursiuni.

În aceste momente înălțătoare își venia vrînd ne-vrînd să cântă cu poetul:

„Acum când brațu-ți ager, în lume-i cunoscut,
„Tu bravule române! mai crești, că esci
perdut!“

Ne am reîntors veseli și voioși, dar nu tot astfel de ușor, ca la trecere, căci vama începuse la reîntorcere să fie mai grea, dar iperzelul celui funcționarăș a trebuit să cam slăbescă, vedîndu-se în fața atîtor românași verzi și rezoluți. Pote, că le venise și lor la scire de telegrama ce s'a trimis la „Sibiiu“ în contra gendarmeriei, care telegramă tocmai döră de Turnu-roșu nu s'a espedat. Din motive ușor de priceput. Acesta e trêba celor, ce o fac.

Remâne să constatăm, că abia pe la 9 ore ne-am reîntors la Boița, nu însă toți, unii popasînd mai mult pe la vama Boițenilor. Reîntorși am fost primiți la ospitală masă a domnului notariu Indrieș, unde petrecerea a durat până înspre 2 ore după miezul nopții, se înțelege sub continua pață a gendarmeriei, ce patrula mereu pe înaintea ferestrelor.

Diua a doua.

Des de dimineață mișcau învățătorii pe stradele din Boița, și grupuri grupuri se consultau învățătorii asupra persoanelor ce aveau să formeze noul comitet, căci sosise unii agenți de cu sêră să facă treburile nu știu cui, dar de sigur nu a „Reuniunii“ făcînd combinațiuni și supra combinațiuni, ce de sigur vor fi făcut și unii din acei învățători, ce au rêmăs de excursiune în diua și sêra precedentă.

Dar scîți dîcala ceea: omul propune și Dumnezeu dispune. așa și aici mulți a mîncat'o nespălată căci planurile lor a rêmăs pe jos.*)

Stiindu-le acestea nu ne putem de loc mira nici de energica pășire a vice-președintelui „Reuniunii“ în ședința înainte de constituire și de declarațiunea sa de a nu fi luat în combinațiune și de a nu primi ca în calitate de v. preș. să mai conducă afacerile „Reuniunii“. Aceea nu o putem presupune, nici nu o va pute presupune un om cu simț, cumcă el ar fi putut avé ceva contra fostului președinte cu care știu, că la toate adunările a lucrat în armonia și perfectă conglasuire, și este și ađi și a fost și în alte afaceri de altă natură.

Clopotele sună și creștinii pășesc lin și gînditori spre sînta biserică, se asculte rugăciunile Domnului și cântecele mai cu pietate, căci ađi Boița are oșpeți și încă ce oșpeți: pe cultivătorii poporului român! Era frumos și încântătoriu a vedé cununa de țărani și țărance, cum ascultă cu devotament și pietate rugăciunile și cântările executate de învățători. Notăm, că ne-a delectat în mod foarte plăcut corul de școlari, condus de bravul învățătoriu Istrate, executând cântările liturgice cu precise

dulcătă. De asemenea ne-a atins plăcut serviciul celor patru preoți, în frunte cu vrednicul nostru veteran părintele locului Ioan Bobeș, ca model de preot, în virtuți nobile și fapte vrednice.

Terminîndu-se serviciul divin, o surprindere plăcută a făcut reuniunii hotărîrea comitetului parochial de a face cu această ocaziune, parastas pentru răposatul de pie memorî la Ioan Popescu, fost protopop și al acestei comune și prof. tuturor învățătorilor de față. Le acest parastas au fungat toți patru preoți, trei presbiteri și un diacon; ér răspunsurile le au executat un cor improvizat din învățători în un mod solemn.

La sfîrșitul parastasului, preotul veteran încet și cu demnitate și ia drumul printre mulțime și urcîndu se pe amvon, ține o cuvîntare în termeni foarte călduroși la adresa răposatului și în veci neuitatului Andrei u baron de Șaguna recitînd cuvintele, ce le a dîs, când a venit în Ardél. În aceste cuvînta a deplîns el starea deplorabilă a bisericii și a poporului român, schigiuit și batjocorit și a implorat grația dumnezească asupra acestui popor, care döră nu va fi păcătuit așa de mult, încât să nu merite o sörte mai bună. De aci a trecut la răposatul Popescu, arătînd, că și el a fost unul din aceia, cari trimiși în străinătate s'au reîntors cu frumoșe cunoștințe, și a plîntat sêmînta culturii, care a încolțit și a dat rōde înbelugate, așa căt astăzi se presintă poporul nostru ca o națiune ce pōte pretinde și nu se rōgă.

În special răposatul a fost unul dintre cei mai harnici și mai de inimă. Și a făcut mult bine peste tot, dar acesta comună lu-i datorează înființarea fondului școlariu astăzi de optspredece mii fl. v. a. precum și frumosul edificiu școlariu și altele pentru ceea-ce boițenii, în veci nu l vor uita și așa au cređut, că își implinesc numai o datorință nobilă, dacă și aduc aminte de el, în forma și chipul acesta.

După terminarea acestei frumoșe cuvîntări se urcă pe amvon profesorul sem. Dr. Vas. Saftu și cu cunoscuta-i oratorie într'un mod demn, clar și logic schițază activitatea literară științifică a răposatului Popescu. Termină cu o rugăciune foarte frumoșă, către cel mai înalt ca să dăruască națiunii române mulți astfel de bărbați.

Acestă cuvîntare a fost rostită în numele reuniunii, care s'a alăturat la inițiativa nobilă a comitetului parochial, neavînd cunoștință de acesta, decât în diua premergătoare.

După terminarea serviciului divin s'a ținut a II a ședință, unde s'a pertractat restul punctelor din program.

Acestă ședință s'a ținut în biserică, la care a asistat sergentul gendarmilor cu alți doi până la sfîrșit, precum și în biserică la serviciu, dar de astădată numai ca oșpeți.

La începutul ședinței se constată că protocolul ședinței prime, nefiind terminat se va verifica cu cel dela a doua ședință, din partea membrilor sibieni.

Presidiul comunică, că a sosit în decursul zilei de ieri, o telegramă dela președintele reuniunii Dr. Daniil Popovici Barcian, în care salută adunarea; și ia spre plăcută scire Totodată comunică, că comitetul parochial a luat inițiativa de a ține un parastas întru pomenirea fostului protopresbiter și prof. sem. Ioan Popescu, la care s'a alăturat și reuniunea. Servesce spre plăcută scire, cu aceea, că la propunerea domnului preot Doican, comitetul se însărcinează a depune o cunună pe mormîntul decedatului.

La ordinea zilei lucrarea d-nului Lăpădat (Seliște) „Eserciii de stil“. Autorul plăcă dela praca de ađi în propunerea limbei materne și arată defectele aceleia în un mod foarte nimerit, trece apoi la propuneri pozitive cum ar fi să se propună și împărțind

operatul în mai multe capitole vorbesce de piese de cetire, de transformări din prosă în poezie și viceversa, de bucăți literare, de contracte, documente etc. și finesece cu epistolele.

S'a constatat în general, că lucrarea este foarte bună și nici că s'a făcut observări meritorice, decât niște lupte de cuvînte.

Terminîndu-se această lucrare s'a trecut la constituire și la propunerea referentului comisiunei, însărcinată cu candidarea s'a ales: preș. Dr. Daniil Pop. Barcian; v.-pres. Dr. Petru Șpan; secret. I. Aleman Galea; secret. II. Popa Candid; cassar Ioan Popovici; controlor George Bobeș; bibliotecari Stănăsă; membrii în comitet: Demetriu Comșa, Dr. Vas. Saftu, Nicolae Neamțu și Ioan Druhora.

Cu acestea mulțămînd v.-presid. dlor învățători de interesul ce l'au dovedit în cursul adunării între urări de „Să traescă!“ s'a dus cu toții la masa comună dată în sala școlii de reprezentanța biserică și comună.

Aici s'au adunat toți învățătorii locuitori fruntași și dame, și la o masă bogată și deplin mulțămitoare ne-am ospetat, aducîndu ne aminte de cuvintele din biblia: „Vrednic este lucrătoriul de plata sa“.

Șirul toastelor l'a deschis v.-președintele toastînd pentru învățători, tot acesta a toastat și pentru reprezentanța biserică și comună, care a avut amabilitatea de a ne primi atât de bine, precum și pentru corpul învățătoresc. S'a toastat pentru veteranul paroch, președintele și alți membri ai reuniunii etc. etc.

Prîndul a ținut până către patru ore, când ridicîndu-se masa, unii ne-am depărtat spre casă, ér alții cu trenul de sêra, ducînd cu noi suvenirile cele mai plăcute și dorul de a ne revedé căt mai des la astfel de întruniri folositoare.

Ne-am dîs cu toții: „La revedere pe anul viitoriu tot în forma și chipal acesta, dar pōte în alte împrejurări, de sigur însă în altă comună fruntașe din comitatul Sibiiului“.

La revedere frățescă și sinceră dîce și

Raportorul.

Convocare.

Subdespărțemîntul IX al Asociațiunei transilvane pentru literatura și cultura poporului român va ținea adunarea sa generală în comuna Vinerea, Marți la 20 Novembre 1894 stil nou înainte de améđi la 10 ore, cu următoriu

Program:

1. Deschiderea adunării.
2. Raportul comitetului și al casariului.
3. Esmiterea alor 2 comisiuni pentru incassarea tacselor, înscrierea membrilor noi și censurarea raportului comitetului.
4. Diserare despre însemnătatea meseriilor la români.
5. Rapörtele comisiunilor.
6. Constituinea comitetului pe un nou period de 3 ani.
7. Cercetarea exposițiunii industriale locale și premiarea obiectelor espuse.
8. Încheierea adunării.—

La acesta adunare generală se invită toți membri asociațiunii cu locuința pe teritorul acestui despărțemînt și toți amici progresarei poporului român.

Din ședința comitetului despărțemîntului IX, ținută la Orăștie în 26 Octobr 1894 st. n.

Dr. Ioan Mihu, Simion Vlad,
director. not. ad. hoc.

*) Dl raportor e prea abstract și am dorî lămuriri mai determinate. Red.

Nr. 392.

[209] 3—3

CONCURS.

La parochia de clasa a III Dupașdorf se deschide concurs de paroch cu termin de 30 zile dela prima publicare în „Tel. Român.”

Emolumentele împreunate cu acest post computate în bani dau un venit anual sigur de 365 fl. (și cuartir închiriat plătit de bis.)

Doritorii de a compete au a-și așterne sublicele instruite conform legii subsemnatului oficiu.

Mediaș, 7 August, 1894.

Oficiul protopresbiter al gr. or. al tractului Mediașului în conțelegere cu comitetul parochial.

Ioan Chendi,
adm. prot.

Nr. 429

[223] 3—3

CONCURS.

Pentru întregirea postului de paroch în comuna Mag, protopresbiteratul Seliștei, pe baza rezoluțiunii consistoriale din 6 Septembrie a. c. Nr. 5747 B. se scrie de nou concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în „Tel. Rom.”

Dotățiunea împreună cu acest post este de 350 fl. v. a.

Informațiuni mai de aproape se pot lua dela oficiul protopresbiter al.

Reflectanții la acest post își vor așterne cererile lor concursuale, instruite conform legilor în vigoare subsemnatului oficiu protopresbiter al în termenul deschis.

Seliște, 29 Septembrie, 1894.

Oficiul protopresbiter al gr. or. al Seliștei în conțelegere cu comitetul parochial concernent.

Dr. Nicolau Maier,
protopresbiter.

Ad. Nr. 298

[214] 3—3

CONCURS.

Pentru întregirea posturilor vacante dela școlile din comunele mai jos însemnate în protopresbiteratul Turdei, se scrie concurs cu termin de 15 zile dela prima publicare.

1. Banabic, postul învățitoresc împreună cu cel cantoral cu salariu anual de 336 fl. 50 cr. și anume: din repartitie pe popor 200 fl. cuartir în valoare de 20 fl., grădina în valoare de 10 fl., cu totul salariu învățitoresc

230 fl. și din venitele cantorale, din agru, lecticali și stole 106 fl. 50 cr. val. austr.

2. Găbud, cu salariu anual de 300 fl. și anume: din didactru 60 fl., din pășunitul școlii 30 fl., și din repartitie pe popor 210 fl.

3. M. St. Iacob, cu salariu anual de 250 fl. și anume: din repartitie pe popor 140 fl., din didactru 20 fl. și din agrul școlii 90 fl.

Doritorii de a ocupa vre-unul din aceste posturi, au a-și așterne cererile concursuale conform normelor în vigoare până la termenul susindicat, oficiului protopresbiter al mai jos indicat, Țer cencurentul la postul din Banabic este datoriu a se presenta în vre o Duminecă sau sârbătoare în biserica de acolo spre a-și dovedi desteritatea în cântări și tipic.

Oficiul protopresbiter al gr. or. al Turdei (per Gyères, în Agârbiciu) în conțelegere cu comitetele parochiale respective.

Agârbiciu, 21 Septembrie 1894.

Petru Roșca,
protopresbiter.

Nr. 511

[222] 3—3

CONCURS.

Pentru întregirea parochiei a II-a din comuna Răchita protopresbiter. Sebeșului se publică din nou concurs cu termin de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român.”

Emolumentele împreunate cu acest post de paroch dau suma de 403 fl. 87 cr. Informațiunile mai de aproape despre această dotațiune se pot trage dela comitetul parochial și oficiul protopresbiter al

Doritorii de a ocupa acest post de paroch au a-și așterne cererile concursuale instruite conform normelor din vigoare, subsemnatului oficiu protopresbiter al până la termenul susindicat.

Sebeș, 30 Septembrie 1894.

Oficiul protopresbiter al în conțelegere cu comitetul parochial.

Ioan Tipeiu,
protop.

Nr. 715/894.

[221] 3—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului al II-lea de paroch de clasa a doua, în comuna Poiana, protopresbiteratul gr. or. al Mercurei, se scrie concurs cu termin

de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român.”

Dotățiunea împreună cu acest post, după-cum s'a starorit de comitetul parochial concernent la 3 Septembrie a. c. este în venite sigure de 600 fl. 10 cr.

Informațiuni mai de aproape se pot lua dela presidiul comitetului parochial din acea comună și dela oficiul protopresbiter al.

Concurenții își vor așterne petițiunile lor instruite conform normelor în vigoare la subsemnatul oficiu protopresbiter al în termenul prefapt.

Mercurea, la 14 Sept. 1894.

Oficiul protopresbiter al gr. or. al Mercurei, în conțelegere cu comitetul parochial concernent.

I. Droc,
protopresbiter.

[217] 3—3

CONCURS.

Pentru întregirea parochiei vacante de clasa a III-a Teiu cu filiile Grind și Lisău, în protopresbiteratul Dobrei, se scrie prin această concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român.”

Emolumentele împreunate cu acest post de paroch dau suma de 403 fl.

Doritorii de a ocupa acest post au a-și substerne suplicele lor de concurs, instruite conform prescrișelor Statutului organic și a regulamentului pentru parochii la subscrisul oficiu în termenul sus indicat.

Dobra, 23 Iuliu 1894.

Oficiul protopresbiter al gr. or. al tractului Dobrei, în conțelegere cu comitetul parochial.

Ioan Sârb,
paroch.

Ad. 555/894

[218] 3—3

CONCURS.

Pentru întregirea posturilor de învățatori la școlile confesionale gr. or. rom. din subscrisele comune prin această se scrie concurs cu termin de 15 zile dela prima publicare în „Telegraful Român și anume:

1. Apașida, cu salariu de 300 fl. cuartir în edificiul școlii și grădina de legumi.

2. Sebeșul mare, cu salariu de 300 fl. cuartir în edificiul școlii cu grădina de legumi și lemne de foc.

3. Someșul rece, cu salariu de 300 fl. cuartir în edificiul școlii cu grădina de legumi și lemne de foc.

Doritorii de-a ocupa vre unul din aceste posturi, au a-și așterne suplicele lor instruite conform normelor în vigoare subsemnatului oficiu, până la termenul fiesat.

Oficiul protopresbiter al gr. or. rom.

Cluș 30 September 1894.

Tulliu Roșescu,
protopresbiter

Nr. 326

[215] 3—3

EDICT.

Sarica Ioan Popa născută Lungociu gr. or. din Berivooi mici, soția legitimă a lui Ioan I. Popa gr. or. din Berivooi-mici, care de treisprezece ani și cinci luni de zile, a părăsit pe bărbatul ei, fără a i-se sci ubicațiunea, prin această se citează ca în termen de șese luni de zile dela prima publicare a acestui edict să se prezenteze înaintea subsemnatului oficiu protopresbiter al, căci la din contra procesul divorțial edictal incaminat de bărbatul ei se va pertracta și decide și în absența ei.

Făgăraș, 15 Iunie 1894.

Oficiul protopresbiter al gr. or. al Făgărașului.

Iuliu Dan,
protopresb.

Szebenvármegye alispánja.

Sz. 17446 — 1894.

[116] 2—2

I.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy az 1895 évre összeállított legtöbb adót fizető vármegyei bizottsági tagok névjegyzéke tagélközésre a vármegye székházánál közszemlére kitetett és hogy az ellen foglalás november hó 2-áig az állandó választmányhoz felbevezhető.

Nagy-Szeben, 1894 október hó 18-án.

Reissenberger,
alispán.

TIPOGRAFIA ARCHIDIECESANĂ în SIBIIU.

A eșit de sub presă:

[224] 1

CALENDARIU

pe anul comun dela Christos 1895.

Anul al patruzeci și patruilea.

Prețul unui esemplariu legat **30 cr.**, pentru vândători nelegat **23 cr.** v. a. și legat **25 cr.** v. a.

CUPRINSUL:

Cronologie. — Calendariul (julian și gregorian, cu însemnarea exactă a Evangeliilor și glaurilor de peste an). — Pătrarele lunilor. — Genealogia casei domnitoare austriace. — Regenții europeni. — Servitiul postal și telegrafic. — Conspiciul săptămânilor. — Taca de timbru pentru polițe și documente. — Tabela pentru computarea intereselor.

Sematismul

bisericeii ortodoxe orientale române din Ungaria și Transilvania, cuprindând și pe protopresbiteri administratorii protopresbiterali, parochii și învățatorii cu comunele bisericesci din archidieceșă după noua arondare a protopresbiteratelor.

Ierarhii metropoliilor învecinate din Austro-Ungaria.

Evidență pentru oficiile parochiale și protopresbiterale. — Partea literară: Din Africa centrală. — Anecdote.

Insemnarea tîrgurilor după alfabet, după luni și zile. — Anunțuri.

Administrațiunea tipografiei archidieceșane în Sibiiu.

Turnătoria de clopote și de metal a lui**Antoniou Novotny**

în Timișóra — Fabrică

se recomandă spre pregătirea clopotelor nouă, precum la turnarea de nou a clopotelor stricate, mai departe spre facerea de clopote întregi armonioșe, pe lângă garanță pe mai mulți ani, provădute cu adiustări de fer bătut, construite spre a le întorci cu ușurință în ori ce parte, îndată ce clopotele sunt bătute de o lăture prin ceea-ce sunt mântuite de crepare.

Cu deosebire recomand

clopote patentate găurite

de mine inventate și mai de multe ori premiate, cari au un ton mai intensiv, mai limpede, mai plăcut și cu vibrarea mai voluminoasă decât clopotele turnate după sistemul vechiu, așa, că un clopot patentat cu 300 kg. este egal în tonul unui clopot de 400 kg. făcut după sistemul vechiu. Mai departe se recomandă spre facerea scaunelor de fer bătut, de sine stătător, — spre preadiustarea clopotelor vechi cu adiustare de fer bătut, — ca și spre turnarea de tóce de metal. Clopote în greutate de 300 kg. și mai jos se află totdeauna gata în magazin.

[17] 41—52

Preț-curanturi ilustrate se trimit la cerere gratuit și franco.